lapha.fi

Mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon vastuualue Rovaniemellä 15.10.2023

Asiantuntijalausunto
- Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

HE 14/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esityksen mukaan ’mielenterveyslakia muutettaisiin siten, että potilaan psyykkisen sairauden lääkehoidon toteuttaminen edellyttäisi hallintopäätöstä, jos hoitoa ei onnistuta toteuttamaan yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Tällöin lääketieteellisesti hyväksyttävä psyykkisen sairauden lääkehoito toteutettaisiin päätöksen perusteella potilaan tahdosta riippumatta. Hallintopäätös tulisi antaa myös muutoin potilaan pyynnöstä. Potilaalla olisi jatkossa mahdollisuus hakea muutosta kyseiseen päätökseen valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös voitaisiin panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta. Päätöstä koskeva muutoksenhakuasia olisi käsiteltävä tuomioistuimessa kiireellisenä.’

Esityksen sisältö selkeyttää tahdosta riippumattoman lääkehoidon toteuttamista ja parantaa potilaan oikeusturvaa. Samalla se lisää hallinnollista työtä tahdosta riippumatonta hoitoa toteuttavissa terveydenhuollon toimintayksiköissä ja hallinto-oikeuksissa. Tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoidon toteuttamiseen liittyy jo ennestään seikkaperäistä toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja hallintopäätöksiä tehdään runsaasti. Hallintopäätöksiin liittyvä lomakkeisto on myös hyvin yksityiskohtaista. Hallintopäätöksiä psykiatrialla tekevien virassa työskentelevien psykiatrian alojen erikoislääkärien määrän kehitys on huolestuttava kautta maan. Tästä syystä esitän, että nyt suunnitteilla oleva lomake, jolle päätös tehdään, olisi mahdollisimman nopeasti täytettävä. Esitän myös harkittavaksi olisiko esim. lomakkeet omaisuuden haltuunotosta ja yhteydenpidon rajoittamisesta mahdollista samalla yksinkertaistaa täyttämisen nopeuttamiseksi. Pyydän myös Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokuntaa kartoittamaan käytettävissään olevia keinoja ohjata psykiatrityövoimaa virkasuhteisiin nykyisen kasvavan vuokratyövoimana työskentelyn sijaan. Alalla on runsaasti virkavastuuta edellyttävää työtä ja nykytilanne on kestämätön.

Antti Alaräisänen
vastuualuejohtaja, Lapin hyvinvointialue, mielenterveyden ja riippuvuuksien hoidon vastuualue